MÖLNDALSÅNS VATTENRÅD

Härryda kommun
Samhällsbyggnad
435 80 MÖLNLYCKE

Göteborg den 15 april 2021

Mölndalsåns vattenråds yttrande över Detaljplan för del av Dansered 1:64 m. fl., AIRPORT CITY, DEL 4, LOGISTIK OCH LAGER i Härryda, Härryda kommun

Mölndalsåns vattenråd (se Bilaga 1) har beretts tillfälle att senast den 18 april 2021 yttra sig gällande rubricerad granskningshandling.

Mölndalsåns vattenråd verkar för att vattnet inom Mölndalsåns avrinningsområde uppnår och håller en god ekologisk och kemisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten. Vattenrådet väljer därför att framföra sina synpunkter över rubricerad detaljplan.

Mölndalsåns vattenråds synpunkter

En etablering av verksamhetsytor för logistik och lager norr om flygplatsmotet vid Göteborg Landvetter Airport kommer att öka mängden hårdgjorda ytor. Vattenrådet ser det därför som mycket viktigt att dagvattensystemet med fördröjningsmagasin och vegetationsytor för utjämning och rening har tillräcklig kapacitet med goda marginaler att ta emot den nederbörd som faller över området, även med beaktande att denna troligen kommer att öka p g a ett förändrat klimat (10- och 30-års regn). För att säkerställa att tillrinningen till Mölndalsån kan hållas på lämplig nivå, med vatten av tillräcklig renhet samt att vattennivåerna varierar så lite som möjligt till gagn för växt- och djurliv är det viktigt att man följer de beskrivna åtgärderna och förslagen.

Rening av dagvatten från Riksväg 40 sker enligt uppgift i naturliga våtmarker på platsen. Detta togs upp av Naturskyddsföreningen inom samrådet för den tidigare detaljplanen. Det framgår inte av granskningshandlingarna om detta våtmarksområde ingår i den nu föreslagna detaljplanen. Om det berörs av detaljplaneområdet bör detta belysas i granskningshandlingarna då det är en förutsättning som förändras. Om så är fallet saknas en beskrivning av hur Trafikverkets vägdagvatten i så fall ska hanteras fortsättningsvis.

Vattenrådet vill lyfta fram vikten av skyddsåtgärder under anläggningsfasen så att inte förorenat vatten avleds till vattensystemet. Det gäller såväl grumlat vatten som att hantera risk för läckage av diesel och oljor mm från arbetsfordon. Området består i dag av naturmark och har därmed en låg belastning på Mölndalsån innan exploateringen, denna låga belastning bör i så stor grad som möjligt bibehållas även under och efter exploateringen.

MÖLNDALSÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradvast.se/molndalsans-vattenrad

Den nu föreslagna detaljplanen är dessutom bara en i raden av detaljplaner som kommer att tas fram för hela området Airport City. Det innebär att varje detaljplan kommer att innehålla ”dagvattenproblematik” och på ett eller annat sätt leda till påverkan och belastning på Mölndalsån. I programplanen för hela Airport City framhölls det att man hela tiden skulle ha ett helhetsperspektiv på exploateringen. Vi saknar information om vad den aktuella detaljplanens krav m.m. innebär för helheten och om/hur detaljplanen kommer att utnyttja större eller mindre del av ”dagvattenutrymmet” för hela exploateringen. Möjligtvis är det så att de detaljplaner som ligger först har större ”spelutrymme” än de som kommer efter.

Vattenrådet föreslår också att arbetet bedrivs så att påverkan på Mölndalsån minimeras under såväl byggfas som driftfas, exempelvis genom att fångstdammar eller översilningsytor för sediment anläggs redan innan övriga ytor börjar exploateras. Att förebygga genom att redan från början lägga ut länsor när man gräver nära vatten kan vara en effektiv metod. Befintliga våtmarker bör bibehållas och även i fortsättningen ha funktion för rening och fördröjning av vatten från flygplats- och motorvägsområdet innan det når Mölndalsån. Alternativa lösningar för rening av dagvatten i form av oljeavskiljare, dagvattenbiofilter och filter i brunnar bör utredas.

I underlaget till detaljplaneförslaget sägs att föroreningsbelastningen på Mölndalsån kommer att öka i och med exploateringen. I en aktuell dom från EU-domstolen (Bremen-domen, mål C-461/13) fastställer EU-domstolen att det så kallade försämringsförbudet gäller på kvalitetsfaktornivå. Vattenrådet konstaterar att tillkommande exploateringar kontinuerligt ökar mängden föroreningar som avleds till vatten jämfört med nuvarande situation. Hur bedöms detta påverka åtgärdsbehovet för Härryda kommun tillsammans med andra parter i arbetet för att uppnå och säkerställa miljökvalitetsnormerna i vattensystemen nedströms? Vattenrådet önskar därför en genomgång och redovisning av hur exploateringen av området kan komma att påverka de enskilda kvalitetsfaktorerna och vilka eventuella skyddsåtgärder som kan komma att behövas för att förhindra en försämring.

Det har tidigare efterfrågats en släckvattenutredning. Det som framgår av handlingarna är tillgång till släckvatten, men det som saknas är utredning om hantering av förorenat släckvatten dvs efter en brandsläckningsinsats. En etablering av lager och logistik innebär att stora mängder av många olika material kommer att finnas på platsen. Ett släckvatten efter en insats riskerar därmed att vara förorenat och en utredning bör visa på hur åtgärder vidtas för att minska risk för påverkan på natur- och vattenmiljö.

Dimensionering av spillvattensystemet görs i VA-utredningen med en relativt stor mängd tillskottsvatten. I ett helt nytt avloppssystem bör inte inläckaget vara så stort. Det är viktigt att täta system byggs och att tillskottsvattenmängden hålls nere, dels för att minska risker för överbelastning av avloppssystemet med bräddning av orenat avloppsvatten som följd, dels för att hålla nere avloppsvattenmängderna som avleds för rening. Eftersom VA-systemet anläggs för lång livstid bör förnyelseåtgärder istället vidtas för att hålla inläckaget lågt. Vattenrådet ser ett behov av att Härryda kommun förtydligar varför en så stor tillskottsvattenmängd förväntas i ett nytt system.

Det är självklart också mycket viktigt att i största möjliga mån minimera riskerna för att ett eventuellt utsläpp av olja eller andra miljöfarliga ämnen når Mölndalsån och näraliggande bäck. Det är därför viktigt att noggranna provtagnings- och kontrollprogram fastställs både för exploaterings- och driftsfasen för att säkerställa att de myndighetskrav som ställs efterlevs. Kontrollpunkter med såväl kemiska som biologiska underökningar bör upprättas i den bäck som rinner genom planområdet och i Mölndalsån vid den punkt där denna bäck når till ån. Bäcken och Mölndalsån bör dessutom inventeras för att ta reda på vilka arter som finns här. Detta för att man skall kunna få ett relevant underlag inför planbeslutet och inför uppföljande kontroll av hur byggnation och verksamheten påverkar vattensystemet. Flodpärlmussla är en skyddsvärd och känslig art som påträffats nedströms i vattensystemet.

Då den nedströms liggande Rådasjön är dricksvattentäkt är det viktigt att skyddsnivå gällande vattenskyddsområden uppnås.

Vattenrådet vill även framföra:

- Släntningen mot nyckelbiotopen i norra delen bör utformas så att den ger ett tydligt bättre skydd mot påverkan än en ”standardslänt” medför. (Hur avrinning sker, hur fyllmaterialet är sammansatt, avledning i slänten, lutning, hur inbjudande det är slänga skräp över släntkanten mm).

- Viktigt att anläggningsarbeten och byggnationer utförs så att bäckfåran (Naturvärdesobjekt 1) med lämplig kantzon förblir orörd och att tillflöde av renat dagvatten inte förändrar bäckens vattenföringskaraktär.

- I VA-utredningen hänvisas till Publikationer från Svenskt Vatten som nu ersatts av andra. P 83, P76 och P57 har alla upphävts och ersatts av P114. Detta bör uppdateras. Det kan påverka bedömningen, exempelvis har riktlinjer för brand- och släckvattenhantering har förändrats.

Slutligen önskar Vattenrådet beredas möjlighet att yttra sig under kommande skeden i beslutsprocessen för detta ärende.

För Mölndalsåns vattenråd
Stig Samuelsson
Ordf. / Monica Dahlberg
sekr.

Bilaga 1

Representanter i Mölndalsåns vattenråd

Kommun/Organisation	Ledamöter	Ersättare
Bollebygds kommun	Sassi Wemmer (MP)	Oscar Sjöö (M)
	Kajsa Elmdahl	Vakant (Tjp.)
Härryda kommun	Bengt Johansson (M)	Erik Lagerström (L)
	Emma Nevander	Linda Harald
Mölndals stad	Anders Enelund (M) v. ordf.	Elisabet Rex
	Gun Kristiansson (S)	Ann Rane
Göteborgs Stad	Emma Dolderer (C)	Vakant (Pol.)
	Inger Kjellberg, Kretslopp & vatten	Lena Blom, Kretslopp & vatten
Lerums kommun	Robert Blomberg (C)	Jon Haraldsson (S)
	Gunilla Rådman	Vakant (Tjp.)
Mölndals Kvarnby	Leif-Henrik Andersson	Thomas Ericsson
Mölndalsåns fiskeråd	Jack Olsson	Torbjörn Löfgren
Sportfiskarna	Niklas Wengström	Vakant
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)	Lilian Samuelsson	Anders Olsson
Södra Skogsägarna	Stig Samuelsson, ordf.	Jan Johansson
Naturskyddsföreningen	Michael Nilsson	Leif Lithander
Göteborgsregionen (GR) / Göta älvs vattenvårdsförbund	Monica Dahlberg, sekr.	